

ЯК ДОБУТИ ВОГОНЬ?

У поході кожному учаснику варто мати сірники і запальничку, за допомогою яких найпростіше запалити вогонь. Зберігати їх треба у герметичній упаковці і використовувати лише тоді, коли намокнув або закінчився основний запас сірників. Стануть у пригоді в поході не лише господарські сірники, але й мисливські і спеціальні сірники для розпалювання вогнища. До речі, якщо звичайні сірники відсиріли, їх можна легко висушити за допомогою статичної електрики: для цього треба потерти сірник об сухе волосся на голові.

Щоб зберегти сірники сухими, покладіть їх разом з бічною стінкою сірникової коробки в порожню мисливську гільзу і залийте парафіном. Можна заховати коробку сірників, завернуту в папір, у металічну коробку, закрити її кришкою і замотати ізоляційною стрічкою або лейкопластиром. Є ще один дуже простий і ефективний спосіб: занурте сірники у розплавлений віск (парафін). Тепер вони не бояться вологи і загоряться навіть під дощем.

Досвідчені туристи вміють розпалити багаття навіть без сірників. А ти? У екстремальній ситуації (наприклад, якщо ти заблукав у дикій місцевості), вміння добути вогонь, повідомити про своє місцезнаходження та приготувати їжу може врятувати тобі життя. А, може, ти колись станеш героєм програми на зразок „Останнього героя“? Все може трапитися у житті! Отож, приєднуйся до нашої школи виживання.

Усі знають, що можна добути вогонь за допомогою тертя. Але як це зробити? Що коли під руками немає двох сухих шматків дерева потрібної форми?

Ми запропонуємо тобі шість* різних способів добування вогню в екстремальних умовах, які вимагають певних навичок, сили і терпіння. Деякі з них працюватимуть, деякі – ні, залежно від того, що буде у тебе під руками, від твоєго уміння і удачі. Можливо, колись один із запропонованих способів тобі знайдеться.

Перш, ніж спробувати запалити вогонь, роздобудь матеріали, придатні для горіння, і з'ясуй, як ними користуватись. Дехто не може розпалити вогонь, навіть маючи хороші сірники!

Вогонь розгоряється у декілька етапів. Спочатку треба добути іскру і запалити трут: маленькі сухі клаптики (папіросний папір, суху траву, прутики, листя, паперові гроші – що знайдеш!). Обережно подуй на трут, щоб полум'я розгоралося. Тепер дуже обережно, щоб не загасити полум'я, а підтримати вогонь додай трісок (паличок, гілочки) чи паперу. Коли трут розгориться, додай більші гілочки.

СПОСІБ 1. вогняний плуг

Тобі знадобиться:

- тверда палиця з тупим кінцем;
- плоский шматок дерева;
- трут;
- тріски;
- ніж чи камінь з загостреним кінцем.

Наука і техніка

СПОСІБ 2. ГЕНЕРАТОР ІСКРА

Тобі знадобиться:

- стальний ніж;
- 2 каменя з загостреним кінцем;
- трут;
- трісок.

Що треба робити?

Щоб усе вдалося, знайди дуже сухий матеріал для розпалу і місце, добре захищене від вітру. Вдар двома каменями так, щоб поблизу матеріалу для розпалювання утворилася маленька іскра (мал. 2). Якщо іскра потрапить на трут, ти побачиш спалах. Обережно подуй на нього, щоб він розгорівся у маленьке полум'я. Обмахуй, поки трут не почне диміти і горіти.

Якщо у тебе є стальний предмет, наприклад ніж, пошкрябай ним по камінню – так теж може з'явитися іскра.

Що треба робити?

Ножем або гострим каменем видряпай пряму виїмку в центрі плоского шматка дерева м'якої породи, приблизно такої ширини, як тупа палиця з твердих порід дерева. Розпуши трут так, щоб повітря могло легко циркулювати, і розмісти його знизу шматка дерева, як показано на мал. 1. Стоячи навколошки, затисни плоский шматок дерева між колінами і швидко рухай палицею туди-сюди вздовж виїмки аж поки внаслідок тертя не розігріються волокна трута. Помішуй трут і роздмухуй дим, поки не з'явиться полум'я. Щоб підтримати вогонь, додай трісок.

